

Vlaanderen
is ondernemen

LANDBOUW (LA)-trajecten

Infosessie oproep 2025-2026
Bert Beck

VLAIO

Overzicht

- LA-trajecten?
- Projectconsortium & stakeholders
- Evaluatieprocedure/-criteria
- Thematische werking
- Leverbaarheden & KPI's
- Indienen projectaanvraag
- Tips & tricks
- Projectopvolging: what's new?
- Doorlichting
- Vragen?

LA-trajecten?

VLAIO

Doel van het programma

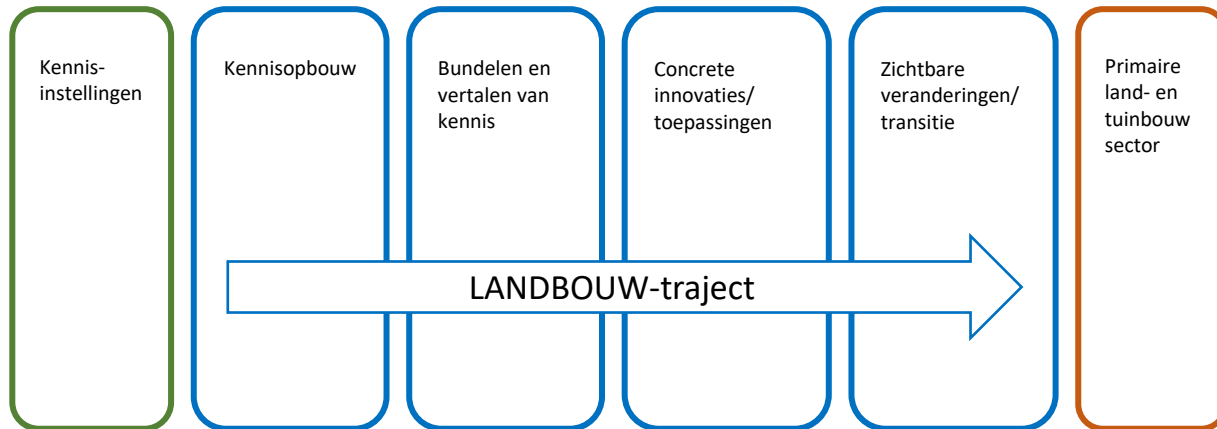

Vanuit een concrete probleemstelling of **vraaggedreven** opportuniteit van een **collectief** van bedrijven uit de **primaire sector**.....

.....**innovatieve** oplossingen aanbieden die

- op relatief korte termijn toepasbaar zijn
- resulteren in **zichtbare veranderingen**
- met een duidelijke **(economische) meerwaarde**
- voor de ruime doelgroep.

Wat is een LA-traject?

- Subsidiemaatregel voor **collectief onderzoek en kennisdiffusie** in de primaire land- en tuinbouwsector
- **Integratie** onderzoek + activiteiten gericht op kennisoverdracht + het concreet toepassen van kennis bij bedrijven
- **Modulair** werkplan in functie van de behoeften/noden van de sector
- Actieve **betrokkenheid van de doelgroepbedrijven** bij:
 - voorbereiding en opmaak van projectvoorstellen
 - begeleiding en uitvoering van het project
 - kennisdoorstroming en valorisatie van de resultaten

Wat is een LA-traject **NIET**?

- strategisch basisonderzoek met een **lange termijn** valorisatieperspectief (SBO)
- **technologietransfer** vanuit hogescholen naar bedrijven in de keten (TETRA)
- trajecten gericht op een collectief van bedrijven uit de
toeleverings- en/of de verwerkende industrie (COOCK)
- innovatietrajecten gericht op de specifieke noden van
individuele of een beperkt aantal bedrijven (O&O)

Praktische modaliteiten

- Projectduur/omvang:
 - Minimaal 2 jaar, maximaal 4 jaar (tussentijdse evaluatie na 2 jaar)
 - Minimale bezetting van 1 voltijds equivalent (VTE) per projectjaar
 - Maximaal projectbudget van 2.000.000 EUR
 - Aantal VTE's in functie van werkplan, beoogde doelstellingen, te verwachten resultaten/effecten bij de doelgroep
 - Private cofinanciering vereist!

Praktische modaliteiten

- Kostenmodel
 - Personeelskosten: berekend obv bruto maandlonen + mensmaanden
 - Overheadkosten: max. € 25.000/mensjaar
 - Werkingskosten: max. € 25.000/mensjaar (detaillering kan opgevraagd worden)
 - Externe prestaties: > € 10.000, anders onder werkingskosten
 - offerte of factuur van vergelijkbare opdracht of gemotiveerde kostenschatting
 - Investeringskosten zijn niet van toepassing

Subsidie en cofinanciering

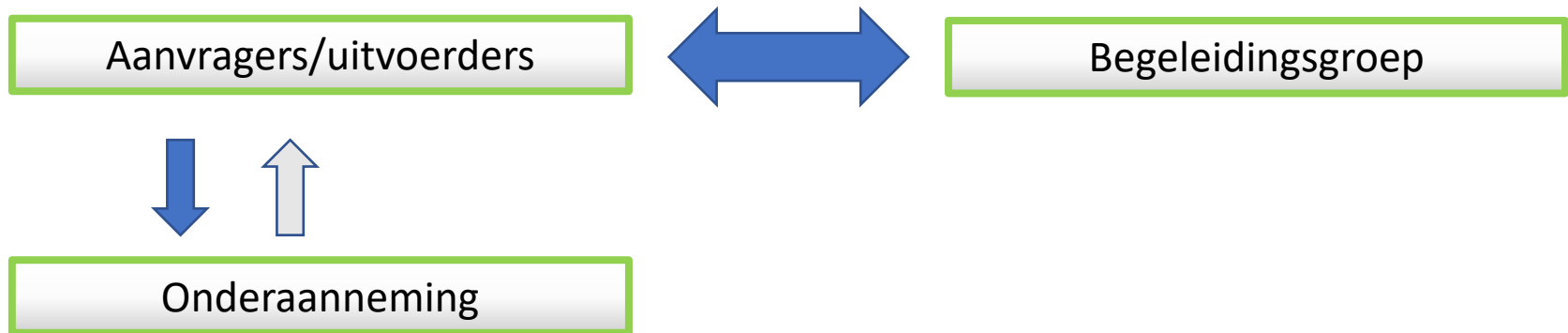

- Subsidie = 90% van de aanvaarde projectkosten
- 10% cofinanciering van de doelgroep (agrovoedingsketen)
 - bijdrage van leden van de begeleidingsgroep
 - inkomsten uit deelname aan studiedagen/workshops
 - tarifiering van activiteiten voor individuele bedrijven
- Onkosten voor geleverde goederen en diensten mogen in rekening gebracht (bijdrage in natura), indien:
 - vervat in de werkingskosten, of in de externe prestaties
 - nodige bewijsstukken kunnen voorgelegd worden
- Invulling cofinanciering = maat voor betrokkenheid doelgroep

Projectconsortium & stakeholders

VLAIO

Projectconsortium & stakeholders

Aanvrager(s)/uitvoerder(s)

- Vlaamse organisaties voor onderzoek en kennisverspreiding
 - Vlaamse instelling van hoger onderwijs
 - Vlaamse onderzoeksorganisatie
 - Vlaams praktijkcentrum
- Evenwichtige samenstelling projectconsortium
 - goede mix van competenties/expertise
 - in functie van noden en aard activiteiten
- Niet aantal partners is belangrijk, wél de juiste partners

Verklaring Organisatie voor Onderzoek en Kennisverspreiding

- LA-trajecten valt onder de EU-‘niet-staatssteun’-regelgeving omdat:
 - de subsidie wordt toegekend aan organisaties voor onderzoek en kennisverspreiding;
 - voor de uitvoering van niet-economische activiteiten.
- Elke (mede)aanvrager van een LA-traject moet voldoen aan de Europese definitie van organisatie voor onderzoek en kennisverspreiding.
- Verklaring geïntegreerd in het indienportaal, omvat 3 criteria:
 - dat de organisatie zich in hoofdzaak bezighoudt met **onafhankelijk onderzoek** en/of met het **breed verspreiden** van de resultaten;
 - dat de organisatie een **gescheiden boekhouding** voert op vlak van de financiering, de kosten en de opbrengsten uit niet-economische activiteiten resp. economische activiteiten;
 - dat ondernemingen met een beslissende invloed op de organisatie (bv. aandeelhouder, lid Raad van Bestuur) **geen preferente toegang** genieten op de onderzoeksresultaten.
- Bewijslast ligt bij de aanvragers

Onderaanneming

- Inkopen van commercieel beschikbare diensten tegen vergoeding (analyses, testen, software-ontwikkeling, IE- en marktonderzoek, ...)
- Kosten vervat in de werkingskosten
 - > € 10.000 = 'Externe prestaties' (motivatie – kostenraming)
- Regels openbare aanbesteding
- Quasi volledig uitbesteed = niet steunbaar
- Niet-Vlaamse partner(s)
 - Kan indien relevant voor de uitvoering
 - Enkel als onderaannemer(s) van een LA-traject

Begeleidingsgroep

- Goede interactie met de doelgroepbedrijven is essentieel
- Oprichting **functionele en representatieve** begeleidingsgroep
- Rol: project opvolgen, bijsturen, klankbord voor valorisatie,...
- Duidelijk engagement van de gebruikers/doelgroep (cofinanciering)
- Interactie aangepast aan opzet van het project/doelstellingen

Betrokkenheid doelgroep = belangrijk onderdeel van projectopvolging en tussentijdse evaluatie(s)

Samenwerking in de agrovoedingsketen

- Ondernemingen uit de toelevering en/of verwerkende industrie
(= agrovoedingsketen)
- Mogelijke vormen van samenwerking tijdens het project:
 - lid van de begeleidingsgroep
 - uitvoeren van activiteiten in onderaanneming
- Tijdens/na afloop van het project:
 - een ontwikkelingsproject (met subsidie van VLAIO), waarin kennis/technologie die volgt uit het LA-traject verder wordt ontwikkeld

Evaluatieprocedure & criteria

VLAIO

Evaluatieprocedure

- Ontvankelijkheid
- Evaluatie in college met externe deskundigen
- Beslissing HBC

Ontvankelijkheid

- **Op tijd** + volledig ingediend
- Aanvrager(s) =
 - Vlaamse instelling van hoger onderwijs, een
 - Vlaamse onderzoeksorganisatie
 - Vlaams praktijkcentrum
- Aanvraagtemplate (max. 45 pagina's; waarvan max. 15 deel impact)
- Excel-file met projectbegroting (gebruik het meest recente kostenmodel)
- Projectduur van minimaal 2 en maximaal 4 jaar
- Minimale bezetting: 1 VTE per projectjaar
- Maximaal projectbudget van 2.000.000 EUR

Evaluatie

Evaluatierooster – 2 dimensies

- **Impact van het project**

- belangrijkste selectie-as
- basis voor de rangschikking
- waardering: zeer goed/goed/eerder zwak/kritisch

+1 0 -1 $-\infty$

- **Kwaliteit van de projectuitvoering**

- minimum kwaliteitseisen
- steunbaar/niet-steunbaar

Evaluatiecriteria IMPACT-as

1. Fit in het programma
2. Projectdoelstellingen
3. Focus op vernieuwing bij de doelgroep
4. Collectief bereik
5. Economische impact
6. Maatschappelijke meerwaarde
7. Complementariteit

Evaluatiecriteria IMPACT-as

1. Fit in het programma

- project biedt antwoord op noden van de doelgroep:
 - concrete en relevante probleemstelling/uitdaging
 - duidelijk draagvlak bij de primaire sector
- focus op een zichtbare verandering/concrete innovaties
- veranderingsproces binnen projectduur
- **een omvangrijke verandering (transitie) = pluspunt**
 - (bv. een volledig nieuwe werkwijze bij een groot deel van de doelgroep)

Evaluatiecriteria IMPACT-as

2. Projectdoelstellingen

- innovatiedoel is duidelijk
- de doelstellingen zijn:
 - concreet gedefinieerd en aftoetsbaar
 - sluiten aan bij de probleemstelling
- relevante KPI's en streefwaarden die voldoende ambitieus/realistisch zijn
- **duidelijke strategie om het veranderingsproces te blijven verzekeren, ook na afloop van het project = pluspunt**

Evaluatiecriteria IMPACT-as

3. Focus op vernieuwing bij de doelgroep

- beoogde innovatiestap is vernieuwend voor de doelgroep
- project loopt voor op wat op de (Vlaamse) markt beschikbaar is
- duidelijke kennis/competentieverhoging bij de doelgroepbedrijven
- op maat van de mogelijkheden van de doelgroep (absorptiecapaciteit)
- **traject leidt tot een doorbraak op vlak van innovatie = pluspunt**
(innovatie: nieuw product, proces, dienst, afzetmarkt,...)

Evaluatiecriteria IMPACT-as

4. Collectief bereik

- voldoende ruime doelgroep die rechtstreeks baat heeft bij het project
- omvang project in verhouding met grootte doelgroep
- doelgroepbedrijven werden actief betrokken bij projectaanvraag
- functionele begeleidingsgroep, representatief voor de doelgroep
- belangrijke rol voor doelgroepbedrijven tijdens én ook na afloop project EN
- **begeleidingsgroep vertegenwoordigt quasi de ganse sector, inclusief alle schakels uit de keten =pluspunt**

Evaluatiecriteria IMPACT-as

5. Economische impact

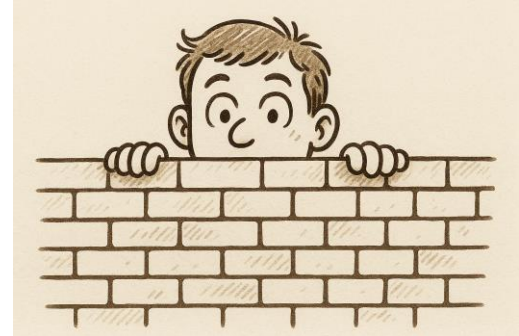
- duidelijke economische impact op bedrijfs- en Vlaamsbreed sectorniveau
 - minstens behoud van bedrijfsactiviteiten, tewerkstelling of investeringen
 - verhoging van de (internationale) competitiviteit van de doelgroep
 - **economische groei**
 - OF spillover effect naar bedrijven/organisaties uit de agrovoedingsketen
 - OF urgent probleem dat tot grote economische verliezen kan leiden
- = pluspunt**

Evaluatiecriteria IMPACT-as

6. Maatschappelijke meerwaarde

- meerwaarde t.a.v. de milieu- of sociale aspecten van duurzame landbouw
 - duidelijk, gemotiveerd en waar mogelijk gekwantificeerd
 - cfr. oplijsting van deze aspecten in de Handleiding LA-trajecten
- **project is geïnspireerd door aspecten van duurzame landbouw**
EN heeft een hoog ambitieniveau op dat vlak, onderzoek naar deze aspecten geeft richting aan het project
= pluspunt

Evaluatiecriteria IMPACT-as

7. Complementariteit

- complementair of uniek t.o.v. andere projecten die publiek gefinancierd worden (ook Europees), en dit is goed beargumenteerd
- bouwt verder op/houdt rekening met kennis die publiek beschikbaar is
- project is additioneel aan de markt
- **synergie met lopende projecten (ook deze buiten het projectconsortium) die de globale impact positief beïnvloeden = pluspunt**

Evaluatiecriteria KWALITEIT-as

1. Aanpak en uitvoering
2. Expertise en middelen

→ minimum kwaliteitseisen: steunbaar/niet steunbaar

Evaluatiecriteria KWALITEIT-as

1. Aanpak en uitvoering

- globale aanpak/werkplan = duidelijk, relevant en haalbaar
- geschikt om de projectdoelstellingen te realiseren
- duurtijd adequaat; in verhouding met geplande activiteiten
- correcte aanpak voor ruime verspreiding van de kennis
- concreet valorisatie- en disseminatieplan

Evaluatiecriteria KWALITEIT-as

2. Expertise en middelen

- juiste/vereiste expertise van uitvoerder(s) – track record
- voorziene samenwerking partners ~relevant/noodzakelijk
- personeelsinzet en projectbegroting in lijn met
 - het projectplan
 - de beoogde doelstellingen/resultaten (value for money)
- cofinancieringsplan OK (= graag 80% reeds toegezegd bij indiening, duidelijk plan voor overige financiering)

Overzicht

- LA-trajecten?
- Projectconsortium & stakeholders
- Evaluatieprocedure/-criteria
- Thematische werking
- Leverbaarheden & KPI's
- Indienen projectaanvraag
- Tips & tricks
- Vragen?

Thematische werking

- Budgetverhoging Landbouwtrajecten: 10,3 -> 15,3 miljoen euro
- Opstap van 5 miljoen euro wordt gereserveerd voor projecten rond bepaalde beleidsprioriteiten

Thema keuze huidige oproep

Duurzaam bodembeheer

Deelthema's:

- omgang met waterextremen (e.g. verbeterde infiltratie, vasthouden van water, tegengaan van bodemcompactie, continue bodembedekking)
- duurzame grondbewerking (e.g. niet kerende grondbewerking, beperking van grondbewerking bij bepaalde teelten, weersomstandigheden, bodemkwaliteit)
- combinaties van gewaskeuzes, teeltrotaties en bodembeheerstrategieën
- verhogen/behouden van bodemgezondheid (e.g. symbiose tussen plant en bodemleven, impact van koolstofgehalte/koolstofopslag, meststoffen, gewasbeschermingsmiddelen, bodembewerking, verdichting)
- verduurzaming van substraatteelt

Themakeuze huidige oproep

- Volgende zaken vormen géén onderdeel van het beleidsthema:
 - bodemsanering
 - fytoremediatie

NOPE

Leverbaarheden & KPI's

VLAIO

Leverbaarheden en KPI's

- om verloop/succes van het project te meten
 - Leverbaarheden-> kwaliteit
 - KPI's-> impact
- getuigen van voldoende ambitieniveau (in verhouding tot de gevraagde subsidie)
- jaarlijkse rapportering
- sterke afwijkingen = toelichten en beargumenteren

Leverbaarheden → kwaliteit

- Leverbaarheden + voorziene timing (mijlpalen)
- Categorieën:
 - **projectspecifieke kennisontwikkeling**
= de beoogde wetenschappelijke en/of technologische output volgend uit de onderzoek-/ontwikkelingsactiviteiten van het project
 - **collectieve kennisoverdracht**
= de wijze waarop de projectresultaten collectief (op grotere schaal) verspreid zullen worden naar de brede doelgroep
- Beperk u tot de belangrijkste leverbaarheden (max. 5 à 10)

Leverbaarheden → kwaliteit

PROJECTSPECIFIEKE KENNISONTWIKKELING

X.1) Basiskennis en haalbaarheidsstudie (technologisch/sociaal/economisch) rond potentiële technologie, product, proces, dienst

X.2) Experimenteel gevalideerde kennis rond vernieuwende technologie, product, proces, dienst

X.3) Prototypes en testopstellingen, inclusief bedrijfscases en economische optimalisatie

COLLECTIEVE KENNISOVERDRACHT

Y.1) Publicaties

Y.2) Handboek, cursus, rapport

Y.3) Richtlijnen, procedures, handleidingen en codes van goede praktijk

Y.4) Websites, databank en applicaties

Y.5) Event, workshops, seminars en demonstraties

Tabel leverbaarheden -aanvraagtemplate

Categorie	Omschrijving leverbaarheden	Voorziene timing
	Projectspecifieke kennisontwikkeling	
X1	xxxx	6 M
X2	xxxx	12 M
X3	xxxx	36 M
....	...	
	Collectieve kennisoverdracht	
Y1	yyyyy	12 M
Y3	yyyy	24 M
...	...	

Beperk je per leverbaarheid tot 1 categorie en 1 tijdstip

KPI's → impact

- Ingeven bij online indiening + vermelden bij het innovatiedoel
- **3 opgelegde** performantie-indicatoren:
 - KPI 1: aantal bedrijven waar een innovatie/verandering wordt opgestart binnen de projectduur
 - KPI 2: aantal innovaties bij de doelgroepbedrijven
(implementatie, lancering en/of gebruik van (ver)nieuw(d)e producten, processen of diensten)
 - KPI 3: aantal bedrijfsspecifieke vervolgtrajecten
- Optioneel **max. 2 bijkomende** projectspecifieke KPI's

Indienen

projectaanvraag

VLAIO

Indienen projectaanvraag: wanneer?

25 november 2025 om 12u00 's middags

- Indiening gebeurt via online module
- Ontvankelijkheid : tweede week december (enkel bericht als niet ontvankelijk)
- Evaluatie: februari-maart 2025
- Beslissing HBC: april 2025

Indienen projectaanvraag: wat moet je weten/lezen?

Website:

<https://www.vlaio.be/nl/andere-doelgroepen/landbouw-la-trajecten>

Tab 'Aanvraagprocedure'

Documenten

- Handleiding
- Aanvraagtemplate
- Verklaring organisatie voor onderzoek en kennisverspreiding (in indienmodule)
- Excel-file voor opmaak projectbegroting
- Toelichtingsdocumenten:
 - Overzicht aanvraagformulieren LA-trajecten
 - Toelichting bij verplichte set KPI's
 - Handleiding bij het kostenmodel

Indienen projectaanvraag: pré-aanvraag

Projectleider
Hoofdaanvrager

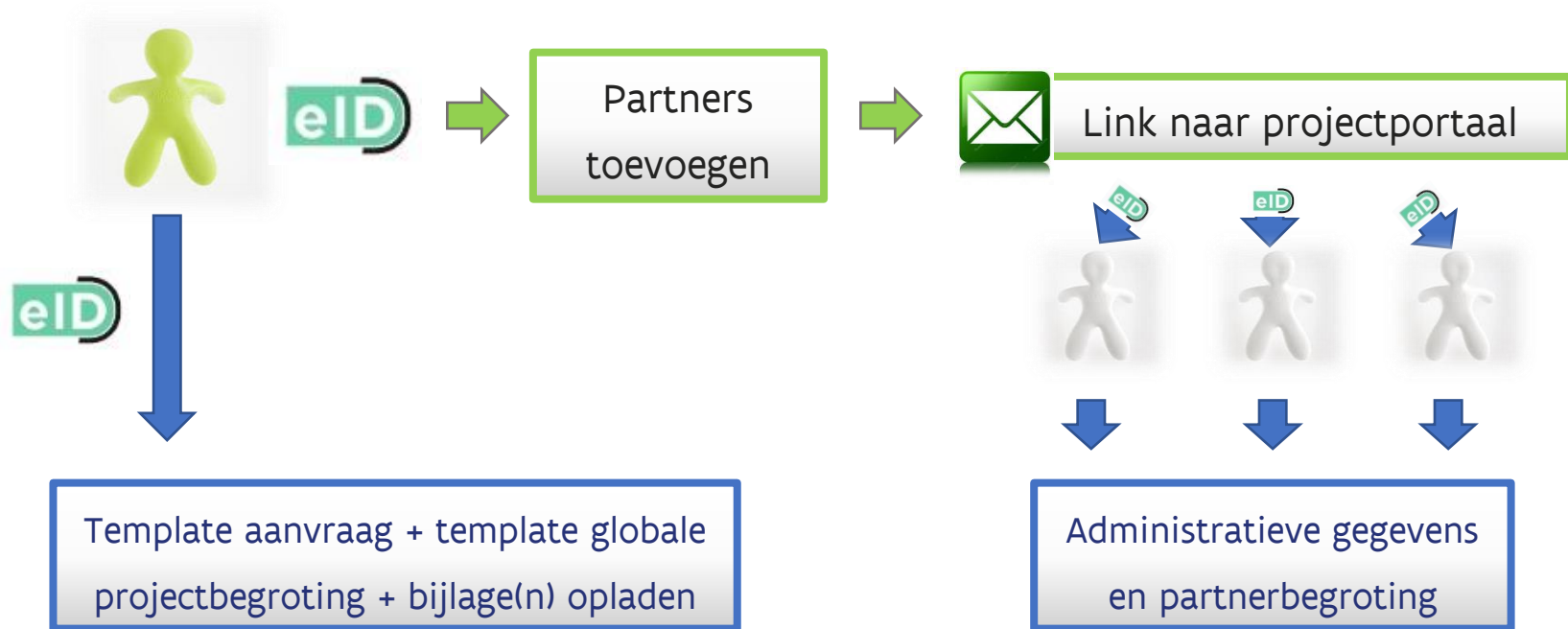
Project registreren

- Titel
- Ondernemingsnummer
- E-mailadres

Link naar projectportaal

Indienen projectaanvraag: vervolledigen

Indienen projectaanvraag: ondertekenen

Link naar projectportaal

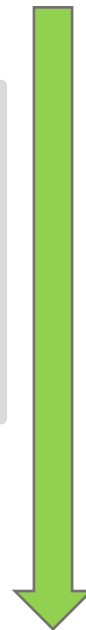
Rechtsgeldige vertegenwoordiger of gemandateerde* van **elke partner**
Verklaring Organisatie voor Onderzoek en Kennisverspreiding

(*) mandaat om eigen deel in te dienen in naam van rechtsgeldige vertegenwoordiger

Project pas volledig als ALLE partners hun deel ingediend hebben

Bevestiging indiening met overzicht gegevens

Indienen projectaanvraag: klaar!

Ingediend
Bedankt, uw indiening is nu volledig.

> [Hoe deze aanvraag vervullen?](#)

Algemene projectinformatie + hoofdaanvrager

Projecttitel	Status	Dossiertype	
Testproject 2025-08-08 3	✅ Ingediend	landbouw-traject (LATR)	Bekijk

Werden alle partners aan dit project toegevoegd?

Partners

Organisatie	Status	
Inagro	✅ Ingediend	Bekijk

+ MAIL

Tips & tricks

VLAIO

Tips & tricks

- Passen de doelstellingen en activiteiten binnen het programma LA-TR?
- Specificeer duidelijk de **'effectieve' doelgroep** = groep bedrijven die rechtstreeks baat heeft bij het project én actief betrokken wordt tijdens de uitvoering (primaire sector)
- Zorg voor een representatieve samenstelling van de **begeleidingsgroep**
- Bij samenwerking : maak dan duidelijke afspraken omtrent valorisatie/eigendomsrechten! (**samenwerkingsovereenkomst**)
- Gebruik de juiste **aanvraagtemplate** (checklist!) + **Excel-file voor opmaak projectbegroting**

Tips & tricks

- Wat zijn de **concrete innovaties/toepassingen** die verwacht kunnen worden? (illustreer dit aan de hand van een aantal voorbeelden/cases). Kan dit (of een deel ervan) gerealiseerd worden tijdens de projectduur?
- Definieer een beperkte set van relevante **leverbaarheden en KPI's** om het succes/verloop van het project te kunnen meten. Lees het toelichtingsdocument bij de KPI's eerst.
- **Motiveer** de gevraagde middelen (VTE's, **kosten**) en de voorziene duurtijd.
- Hoe wordt de **cofinanciering** ingevuld? (concreet PLAN!; 80% graag reeds toegezegd bij indiening)
- Een totale **projectbeschrijving** omvat max. 45 pagina's (leesbare format)

Tips & tricks

- **Begin tijdig aan de indiening in het indienportaal!**

Projectopvolging

VLAIO

Projectopvolging: what's new?

Inspectie

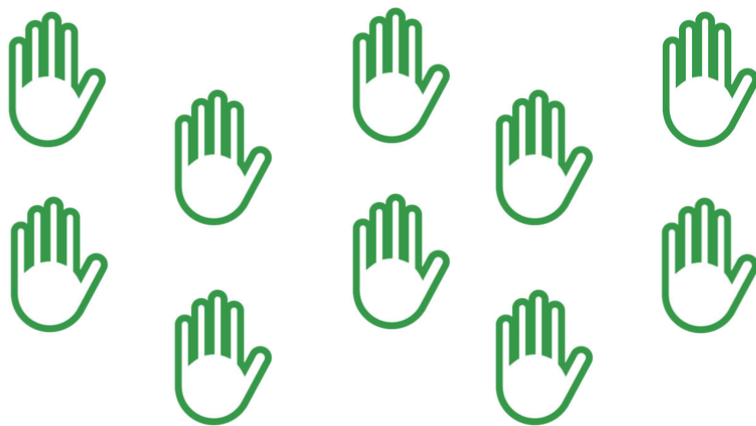
- ≠ eenvoudige verificatie van de kosten
- Belang van timesheets
 - overeenstemming met voortgangsverslagen!
- Niveau van detail: halve dag
- Maak traceerbaar aan welk deel vh project je werkt

De toekomst

- Doorlichting vd landbouwtrajecten
 - Analyse vd gesteunde projectportfolio
 - Stakeholderbevragingen
 - Economische analyse
 - Analyse van maatschappelijk effecten

=> Mogelijks aanpassingen aan het instrument vanaf call 2026-2027

Vragen/suggesties?

Contact

- Centraal mailadres: landbouw@vlaio.be
- Bert Beck bert.beck@vlaio.be

